

Den 4 december 2001

10 moderata slag mot oss anställda

Tryggheten på jobbet står på spel. Moderaterna vill genomföra dramatiska försämringar för de anställda och de före detta mittenpartierna följer med åt höger. Här följer 10 konkreta exempel på moderata förslag, presenterade i Sveriges riksdag. Förslag som blir verklighet om en moderatledd regering kommer till makten.

1. Kollektivavtalen slås sönder.
2. Kollektivavtalen ska inte reglera arbetstiden. Arbetstid ska vara en fråga mellan den enskilde och arbetsgivaren.
3. Det ska inte vara lagstiftade gränser för hur mycket övertid vi kan arbeta. Det är arbetsgivaren som ska bestämma hur mycket varje individ ska arbeta övertid.
4. Lagen om anställningsskydd ska försämras. Individuella anställningskontrakt ska ta över.
5. Arbetslöshetsersättningen ska sänkas. Arbetslöshetsförsäkringen ska bli en allmän obligatorisk försäkring som administreras av staten, inte av fackföreningsrörelsen.
6. Moderaterna föreslår att egenavgifterna till arbetslöshetsförsäkringen höjs kraftigt.
7. Den bortre parentesen ska införas i arbetslöshetsförsäkringen. Efter 300 dagar ska ersättningen ta slut.
8. Arbetsförmedlingarna ska privatiseras och AMS läggas ned.
9. Arbetskadeförsäkringen ska privatiseras. Varje arbetsgivare ska teckna sin egen försäkring.
10. Försämrad sjukpenning. Lägre sjukpenning per dag och ytterligare en karensdag.

Den 4 december 2001

1. Kollektivavtalen slås sönder

Moderaterna vill ändra den arbetsrättsliga lagstiftningen. Anställningsvillkoren på arbetsplatsen ska bestämmas i individuella avtal mellan varje anställd och arbetsgivaren. Kollektivavtalen får en underordnad betydelse då det enskilda kontraktet alltid ska gälla i första hand. I moderaternas Sverige står du ensam mot arbetsgivaren.

I flera moderata riksdagsmotioner går det att läsa om hur de vill förändra och försäkra löntagarnas inflytande över sina egna anställningsvillkor. Det svenska kollektivavtalssystemet ska förpassas till arkiven. "Det arbetsrättsliga regelverket är ålderdomligt och anpassat till gårdagens arbetsmarknad", säger de till exempel i en motion.

Förslagen tar sin utgångspunkt i att det är den enskilde som ska vara bärare av arbetets rättigheter. "Det behövs mer frihet för individen", säger moderaterna. "Dagens arbetsrättsliga lagstiftning tar ställning för de fackliga organisationerna och då kommer individen i kläm".

Moderaterna vill komma åt den fackliga grundbulten, att ingångna kollektivavtal har samma ställning som en lag på arbetsmarknaden och omfattar alla anställda på arbetsplatsen, medlemmar och oorganiserade. Den frihet för individen som moderaterna säger sig värna om är friheten för arbetsgivaren, som de vill ge all makt att bestämma över arbetets villkor.

Vilken makt har den arbetssökande med låg utbildning, ungdom utan erfarenhet, invandraren eller den ensamma föräldern? Vad har de att sätta emot om arbetsgivaren erbjuder anställning med dåliga villkor, i ett läge då det finns flera tusen arbetslösa att välja ibland? Helst vill moderaterna också förändra trygghetssystemen så att de ger låga ersättningar. Då tvingas den arbetssökande att ta de villkor som erbjuds.

Vi socialdemokrater vill ge alla människor rätten att få ta del av utvecklingen på arbetsplatsen och i samhället. Ingen ska lämnas utanför eller hamna på efterkälken. Fackliga rättigheter är viktiga för att förhindra godtycke och orättvisor.

Svensk arbetsrättslagstiftning, tillsammans med fackföreningsrörelsens styrka och ansvar att skapa utveckling på arbetsplatserna, har under modern tid växt samman till ett väl fungerande system för att få ordning och reda i arbetslivet.

Moderaterna har förstått detta och valt strategi. Genom att ändra på nuvarande ordning och på kollektivavtalssystemet, så kommer de åt pulsådern som förbinder fackföreningsrörelsens inflytande och det skydd som den kan garantera de anställda mot att utnyttjas i arbetslivet. Det viktiga löneskyddet som kollektivavtalet garanterar försvinner helt.

2. Kollektivavtalen ska inte reglera arbetstiden.

Arbetstiden ska vara en fråga mellan den enskilde och arbetsgivaren.

"Den anställde och arbetsgivaren skall genom förhandlingar komma överens om arbetstidens längd och utformning. En allmän lag om minskad arbetstid tar bort rätten för människor att bestämma själva. Det ska vara lönt för den enskilde att arbeta mer och alla ska ha råd att arbeta mindre. Därför ska inte politiker styra över arbetet och arbetstiden."

Socialdemokraterna i riksdagen / Göran Wiström
Riddarhustorget 7-9
100 12 Stockholm

RAPPORT

Den 4 december 2001

”Regler om att anställningen ska vara tillsvidare och begränsningar av möjligheter till projekt och säsongsanställning, måste tas bort. Regler om normalarbetstid begränsar också, en viss uppgift kanske tar 80 timmar i anspråk och en annan 10. Arbetstiden, både i anställningens längd och vad gäller timmar per dag eller vecka, ska kunna avtalas fritt. Begränsningsregler om nattarbete begränsar avtalsfriheten och bör avskaffas.”

(Motioner 2001/02:m 002 och 2001/02:m 245).

Arbetstidslagen är en skyddslagstiftning. Där regleras bl.a. veckoarbetstid, nattvila, veckovila och övertidsuttag. Detta för att arbetstagare inte ska överutnyttjas i arbetslivet. Lagen är tekniskt sätt konstruerad så att parterna på arbetsmarknaden har möjlighet att teckna egna överenskommelser och anpassa lagen till den egna branschen. Så har också skett i stor omfattning. De företag som inte är bundna av kollektivavtal ska följa lagens regler. Den enskilde kan inte träffa en överenskommelse som går utanför lagen. Systemet fungerar bra. Parterna har tagit sitt ansvar och anpassat arbetstidsavtalen.

Moderaterna vill nu i grunden ändra på lagstiftningen så att arbetsgivaren slutligen kan bestämma när vi ska arbeta och hur länge. De säger att det är en frihet för oss som individer att själva få bestämma, tillsammans med arbetsgivaren, när vi ska arbeta.

På arbetsplatsen finns idag en frihet för individen. Avtalen ger utrymme för en anpassning av arbetstiden. Men arbetsgivaren ska förhandla med fackföreningen om på vilket sätt detta ska ske och vilka lönevillkor som ska råda vid det enskilda tillfället jag jobbar.

Med moderaternas förslag flyttas makten över arbetstiden till arbetsgivaren och vi som anställda får anpassa oss.

Den frihet för individen som moderaterna talar om kommer inte att inträffa. Arbete erbjuds då arbetsuppgifter finns och sedan får arbetaren gå hem utan lön. Ett bra exempel är bemanningsbranschen. Där fungerar det så idag.

Moderaterna vill flytta hela makten över arbetstiden till arbetsgivaren. Detta ska ställas mot de förslag som nu utreds, som ska leda till att individen får ett större inflytande över arbetstiden. För att detta ska kunna bli verklighet kommer det att krävas ändringar av lagstiftningen till förmån för arbetstagaren, inte arbetsgivaren.

3. Det ska inte vara några lagstiftade gränser för hur mycket övertid vi kan arbeta. Det är arbetsgivaren som ska bestämma hur mycket varje individ ska arbeta övertid.

Moderaterna vill ta bort regleringen i lag och avtal. Det innebär att arbetsgivaren som leder och fördelar arbetet kommer att bestämma över övertidsuttaget. De har uttryckt sig så här:

”en viss uppgift kanske tar 80 timmar att utföra annan 10 timmar. Arbetstiden både i anställningens längd och vad gäller timmar per dag eller vecka, ska kunna avtalas fritt.”

Den 4 december 2001

Det de egentligen säger är att övertid inte behövs som begrepp. Arbetstiden ska regleras dag för dag, timme för timme eller vecka för vecka. Då behövs inte avtal om övertidsersättning och OB-ersättningar. All arbetstid blir normalarbetstid. I moderaternas Sverige behövs ingen arbetstidsförkortning. Det blir arbetsgivaren som bestämmer när vi ska jobba kortare tid och när vi ska arbeta övertid.

4. Lagen om anställningsskydd ska försämras. Individuella anställningskontrakt ska ta över.

Moderaterna har motionerat om att lagen om anställningsskydd ska förändras. De kallar det för en avreglering, och påstår att detta kommer att leda till stor frihet för individerna. Alla ska slippa oket att vara tillsvidareanställda. De anställda ska inte behöva förnedras vid diskussioner om uppsägningar då turordningsförhandlingar ska genomföras. Nej, det är arbetsgivaren som ska bestämma vem eller vilka som ska anställas och vem eller vilka som ska lämna arbetsplatsen.

Det ska bli fritt att anställa på viss tid i form av projekt och säsonganställning. I moderaternas Sverige så är alla "fria" individer som arbetar när arbetsgivaren erbjuder arbete. Vi ska anpassa oss till den tid på dygnet som produktionen kräver. Avregleringen blir total, inga regler om arbetstiden, inga regler om anställningsformer.

De moderata tankarna kan inte missuppfattas. De vill ha ett arbetsliv för de starka individerna i samhället. De som själva kan ställa krav då arbetsgivaren vill köpa deras tjänster. Moderaterna säger uttryckligen att marknadskrafterna har för lite spelrum.

5. Arbetslöshetsersättningen ska sänkas. Arbetslöshetsförsäkringen ska bli en allmän obligatorisk försäkring som administreras av staten, inte av fackföreningsrörelsen.

Moderaterna motsätter sig den senaste genomförda höjningen av taket för dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen. Indirekt säger de också att det nuvarande taket är för högt. De vill med andra ord sänka taket för dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen.

Socialdemokraterna har vid kongressen i Västerås diskuterat hur a-kassan ska kunna förbättras, bland annat genom höjning av taket. Moderaterna går i motsatt riktning. I stället för att förbättra vill de försämra. De vill införa en allmän obligatorisk arbetslöshetsförsäkring som skall administreras av staten. "Det är direkt olämpligt att fackföreningsanknutna arbetslöshetskassor ska administrera försäkringen", säger dom. De föreslår att samtliga 39 arbetslöshetskassor upplöses och att försäkringskassorna övertar administrationen.

6. Moderaterna föreslår att egenavgifterna till arbetslöshetsförsäkringen höjs kraftigt.

Moderaterna säger att de vill att var och en ska ta ett större ansvar för sin egen situation. Det blir tydligt när de föreslår kraftigt höjda egenavgifter för försäkringen. Samtidigt som a-kassan ska gå

Den 4 december 2001

över till försäkringskassorna så ska egenavgiften tredubblas. Den försäkrade ska betala en premie motsvarande 2 procent av den del av inkomsten som är ersättningsberättigad. För den genomsnittlige LO-medlemmen innebär förändringen en ökad kostnad på c:a 1350 kr om året.

Dessutom förändras möjligheten att dra av premien genom att den endast kommer att vara avdragsgill i deklarationen. Det ska inte vara den skattereduktion som nu införs för fackföreningsavgiften. Effekten för löntagaren blir, paradoxalt nog, högre skatt i moderaternas Sverige.

7. Den bortre parentesen ska införas i arbetslöshetsförsäkringen. Efter 300 dagar ska ersättningen ta slut.

Moderaterna tycker att de snabbt måste återupprätta arbetslöshetsförsäkringen som en omställningsförsäkring. Var och en måste – med statens stöd och hjälp – ta ansvar för sin egen situation, men bara i 300 dagar, sedan ska kommunernas socialhjälp träda in. Under de 300 dagarna ska staten inte vara en överhet som talar om vad individen kan eller måste. Staten ska heller inte vara en kontrollant under ersättningsperioden utan det är upp till var och en att utnyttja ersättningsperioden på bästa sätt.

I det moderata samhället måste man vara stark. Tron på ekonomiska drivkrafter finner inga gränser. Genom att införa utförsäkringsvillkor, blir jobben fler, säger moderaterna. I regioner med en svag arbetsmarknad löser man arbetslösheten med att föra över kostnaderna till socialbidragskontot i kommunerna efter 300 dagars arbetslöshet.

Den enskildes drivkraft för att söka och acceptera även lägre betalda jobb har blivit dålig, påstår moderaterna. De vill inte att det ska gå att komma in i försäkringen igen på annat sätt än genom att försörja sig på ett ”riktigt” arbete.

I ett moderatstyrt Sverige är det de arbetslösa som är de stora förlorarna.

8. Arbetsförmedlingarna ska privatiseras och AMS ska läggas ned.

Förmedlingen av arbete kan skötas bättre av andra aktörer än staten. Det ska bli mer frihet och mångfald när det gäller arbetsförmedling, tycker moderaterna. All arbetsförmedling ska upphandlas i fri konkurrens. De säger att enskilda individer far illa därför att dagens arbetsmarknadspolitik inte tar hänsyn till att alla människor har olika behov. Moderaterna föreslår att AMS 21 myndigheter, Länsarbetsnämnderna, läggs ned och ersätts med en begränsad central arbetsmarknadsmyndighet.

Länsarbetsnämnderna, och i förlängningen arbetsförmedlingarna, har en stor uppgift ute i landet. De ger medborgarna en bra service vid arbetslöshet, särskilt vid stora varsel och företagsnedläggningar. En funktion som försvinner i moderaternas Sverige. Det finns inga begränsningar för vad marknadskrafterna ska kunna lösa. Moderaterna tror blint på sin tes; bara allt privatiseras, blir det bättre.

Den 4 december 2001

Privata arbetsförmedlingar kommer att behandla medborgarna mycket bättre än dagens. Privata arbetsförmedlingar kommer att placera fler arbetslösa på lediga jobb. Valfriheten att välja arbetsförmedling ska finns för den enskilde.

Hur många tror att valfriheten kommer att öka för medborgare som bor utanför tillväxtorterna? Kommer marknadskrafterna att lockas att starta alternativ i glesbygden?

Men moderaterna är övertygade om att detta är lösningen. Privatisering är för dem detsamma som fler jobb.

9. Arbetskadeförsäkringen ska privatiseras.

Varje arbetsgivare ska teckna sin egen försäkring.

Moderaterna och flera av de övriga borgerliga partierna vill förändra arbetskadeförsäkringen. De föreslår att försäkringen lyfts ur den offentliga statsbudgeten och på sikt privatiseras.

Trafikskadorna ska lyftas över till trafikförsäkringen. Förändringarna av bevisregeln i arbetskadeförsäkringen, ska inte genomföras. En ny arbetskadeförsäkring ska endast omfatta arbetsolycksfall. Arbetsjukdomarna ska föras över till sjukförsäkringssystemet.

Moderaterna vill ha en försäkring som mer speglar riskerna i det enskilda företaget. Kostnaderna för försäkringen kommer då att bestämmas utifrån den arbetsmiljö som företaget har. Detta låter bra. De som orsakar skadorna ska ta ett större ansvar. Men detta större arbetsgivaransvar går säkert att lösa inom en offentlig allmän arbetskadeförsäkring.

Det finns stora risker med att privatisera så långt som moderaterna föreslår. Idag delar företag solidariskt på kostnaderna för arbetskadeförsäkringen, genom att en arbetsgivaravgift tas ut. Denna avgift är lika för alla arbetsgivare i form av en procentsats på lönesumman. Om förändringarna genomförs kommer kostnaderna för försäkringen att öka. Försäkringsbolag kommer att ha högre administrativa kostnader då lösningarna blir mer individuella.

Det finns även stora risker att försäkringslösningarna kommer att variera mycket mellan olika företag. Det kommer att drabba arbetstagarna genom att ersättningarna för skador blir olika beroende på den försäkringslösning som valts och den premie arbetsgivaren är villig att betala. LOs medlemmar arbetar i många dåliga arbetsmiljöer. Det är dessa arbetstagare som får betala för de ökade kostnaderna och som kommer att få sämre ersättningar när olyckan drabbar dem. Risker finns att arbetsgivaren är mer intresserad av en låg premie för försäkringen än bra försäkringsvillkor för den anställde.

Trafikskador, som inträffar i arbetet, ersätts idag av arbetskadeförsäkringen. Moderaterna vill förändra detta och föra över alla trafikolycksfall till trafikförsäkringen. Kostnaderna för trafikförsäkringen kommer då att öka, och det blir den enskilde som får betala dessa höjda premier för den privata trafikförsäkringen.

De förändringar av bevisregeln som regeringen nu föreslår ska inte genomföras, säger moderaterna i en motion. Effekten blir att arbetskadeförsäkringen inte ska ge ersättning till arbetsskador som i första hand drabbar kvinnor.

Den 4 december 2001

Dagens försäkring är inte bra, då bevisreglerna är svåra att tillämpa på arbetsskador som orsakats av långvarig belastning av musklerna i nacke, armar och rygg. Detta ska nu regeringen ändra på genom att arbetsskadeförsäkringen reformeras och blir bättre. Det är till fördel för kvinnorna som är mest utsatta för den typen av skador.

Sådana förbättringar kan vi glömma i moderaternas Sverige.

10. Försämrade sjukförsäkring. Lägre sjukpenning per dag. Ytterligare en karensdag införs.

Moderaterna har under året motionerat i riksdagen om att förändra sjukpenningen. Under våren var deras teknik att sänka ersättningsnivån till 75 procent av inkomsten. Nu har moderaterna lämnat den beräkningsmetoden och ställer upp på 80 procent av inkomstunderlaget.

Däremot har moderaterna skrivit ett antal motioner under hösten, som visar att sjukpenningen försämras om moderaterna får bestämma. De vill ändra i beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI).

Idag uppger vi till försäkringskassan den inkomst som vi kommer att ha framåt i tiden. Med moderaternas förslag ska SGI beräknas på de bakomliggande 24 månadernas faktiska inkomst. Effekten blir att en liten grupp kommer att tjäna på förändringen, men förlorarna är betydligt fler. Medborgare som har många korta sjukskrivningar bakom sig får lägre sjukpenning. Långtidssjukskrivna drabbas mycket hårt. Kroniskt handikappade, som måste vara frånvarande för behandling, får sänkt sjukpenning. Grupper på arbetsmarknaden som har en stark löneutveckling, t.ex. nyttillträdande ungdomar, kommer också att tillhöra förlorarna.

Förändringen gynnar de friska och välbetalda med goda arbetsmiljöer och missgynnar grupper på arbetsmarknaden med de sämsta förutsättningarna. Det är klassisk moderat politik.

Moderaterna vill införa ytterligare en karensdag, så att de blir två stycken istället för nuvarande en. De föreslår att den åttonde dagen i en sjukperiod ska vara en karensdag. Motivet är att få oss att gå tillbaka tidigare till arbetet. Med det antyder moderaterna att det är många som fuskar och inte är sjuka på riktigt. De skulle komma tillbaka till arbetet efter sju dagar om (m) fick bestämma.

Moderaterna vill privatisera sjukförsäkringen. Lyfta bort den från statsbudgeten och göra den mer försäkringsmässig. De vill ha raka rör mellan avgifter och förmåner. De gör jämförelser med pensionsreformen. Det leder till en mer individuell sjukförsäkring med grundnivåer som sedan får kompletteras med privata försäkringslösningar. Att försäkringsbolagen är mest intresserade av dem som har höga inkomster och är friskare mer än genomsnittet tiger de om.

I moderaternas Sverige ska vi inte bli sjuka. I varje fall inte längre tid än ett år, för det är den tid då sjukpenning ska utgå. ”Reglerna ska öka drivkrafterna att återgå till arbetet”, säger de uttryckligen.

I moderaternas Sverige är det den enskildes fel om man blir sjuk. Våldigt mycket av deras argumentation handlar om att fusket är utbrett, att människor är sjukskrivna i onödan. Sänk bara

Socialdemokraterna i riksdagen / Göran Wiström
Riddarhustorget 7-9
100 12 Stockholm

RAPPORT

Den 4 december 2001

nivåerna i försäkringarna så blir alla friskare, är det moderata mottot. De säger ingenting om att sjukskrivningar t.ex. kan bero på dåliga arbetsmiljöer eller ett stressigt arbetsliv i kombination med föräldraskap. Moderaterna talar inte om arbetsgivaransvaret eller att arbetslivet är en stor bidragande faktor till den stora mängden sjukskrivningar.

Förebyggande arbete är avgörande för att minska sjukskrivningarna, inte att sänka nivåerna i försäkringarna. Effekten för statens utgiftspost för sjukskrivningar kommer att visa sig väldigt fort med moderaternas förslag. Men det är de sjuka, arbetsskadade och handikappade som får betala i form av sämre ekonomi.

Det förebyggande arbete som socialdemokraterna vill satsa på kommer att ge tillbaka mycket mer på lång sikt. Kan vi sänka utslagningen från arbetslivet och minska antalet sjukskrivningar till hälften av vad vi har idag, kommer vi med nuvarande ekonomi ha ytterligare 50 miljarder kronor till förfogande för att förbättra den gemensamma välfärden.